

Л. В. Журило

Міжнародний олімпійський комітет (МОК)

МІЖНАРОДНИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ (МОК) – міжнародна спортивна організація, керівний орган олімпійського руху. Засн. 1894 на Міжнар. атлетич. конгресі в Парижі з ініціативи франц. громад. діяча П. де Кубертена (президент у 1896–1916 та 1919–25) з метою відродження та організації [Олімпійських ігор](#). До його складу ввійшло 12 країн. Від 1915 штаб-квартира – у м. Лозанна (Швейцарія). В своїй діяльності Комітет керується Олімп. хартією. Офіц. мови – англ. і франц.

Нині об'єднує понад 200 нац. олімп. комітетів, розподілених між 5-ма континентальними олімп. організаціями за територіальним принципом: Панамериканська спорт. організація (засн. 1940), Європейські олімп. комітети (1968), Асоціація національних олімп. комітетів Африки, Національні олімп. комітети Океанії (обидві – 1981), Олімпійська рада Азії (1982). [Національний олімпійський комітет України](#), що засн. 1990 і визнаний МОК 1993. Членами МОКу можуть стати особи, які проживають у країнах, де діють Національні олімп. комітети. Кількість членів не має перевищувати 115 осіб: 70 – членство яких не пов'язане з конкрет. функцією або посадою, 15 чинних спортсменів, по 15 представників міжнародних спорт. федерацій та нац. олімпійських комітетів. Спочатку членами МОКу були лише чоловіки, тільки на поч. 1980-х рр. у його складі з'явилися жінки. Представники від України: В. Борзов (від 1994) та С. Бубка (від 1999; у 2000–08 та від 2012 – чл. виконав. ком-ту, 1996–2002 – чл., 2000–08 – голова, від 2008 – почес. чл. комісії атлетів).

Головний керівний орган – сесія (загальні збори членів), що відбувається щороку, а в олімп. роки – двічі на рік (під час літніх та зимових ігор). Виконавчий комітет складається з президента, 4-х віце-президентів та 10-ти чл. Президента обирають на сесії МОКу шляхом таєм. голосування терміном на 8 р. з однораз. продовженням строку на 4 р. Періодично проводять конгреси за участі чл. МОКу, делегатів від нац. олімп. комітетів і міжнар. спорт. федерацій. У МОК діє понад 20 комісій та комітетів, зокрема атлетів, олімп. освіти, етики, фінансів, юрид., маркетингу, медицини та науки тощо. Олімп. символ – 5 переплетених кілець однакового розміру синього, чорного, червоного (усі – верх. ряд), жовтого і зеленого (обидва – нижній ряд) кольорів, що символізують 5 об'єднаних в олімп. рух континентів. Олімп. прапор – біле полотнище з олімп. емблемою. Олімп. девіз: «Citius, altius, fortius – communis», що в перекладі з латини означає «Швидше, вище, сильніше – разом» (до 2021 використовували «Citius, altius, fortius» / «Швидше, вище, сильніше»). За особливі заслуги в розвитку олімп. руху МОК присуджує нагороду – Олімп. орден 3-х ступ. МОК розглядає можливість визнання олімп. комітетів не лише країн, але й окремих геогр. тер.; має відповідальність за юрид. захист олімп. прапору, символу і девізу, визначає порядок і правила зарахування певного виду спорту до програми Олімпійських ігор, співпрацює з багатьма міжнар. організаціями тощо.

У різний час МОК очолювали: Д. Вікелас (Греція, 1894–96), П. де Кубертен (Франція, 1896–1916 та 1919–25), Г. де Блоне (Швейцарія, в. о. президента 1916–19), А. де Байє-Латур (Бельгія, 1925–42), З. Едстрьом (Швеція, 1946–52, в. о. президента 1942–46), Е. Брендедж (США, 1952–72), М. Морріс (Ірландія, 1972–80), Х.-А. Самаранч (Іспанія, 1980–2001, 2001–10 почес. президент), Ж. Рогге (Бельгія, 2001–13, від 2013 – почес. чл.), від 2013 – Т. Бах (Німеччина).

Бібліографічний опис:

Міжнародний олімпійський комітет (МОК) / Л. В. Журило //
Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. - К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. - Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-65149>. - Останнє поновлення : 2022.

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).